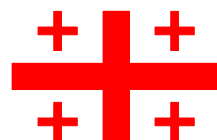
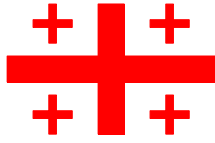

1. შესავალი.....
2. მეთოდოლოგია.....
3. კვლევის შერჩევა.....
4. ქართული საზოგადოების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ.....
 - 4.1 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ.....
 - 4.2 ...ინდივიდუალური სოციალური კაპიტალის პერსპექტივიდან.....
 - 4.3 ...კლიენტელისტური პრაქტიკის მიღების პერსპექტივიდან.....
 - 4.4 ...აფექტური პოლარიზაციის პერსპექტივიდან.....
 - 4.5 ...ნაციონალისტური შეხედულებების პერსპექტივიდან.....
5. შეჯამება.....
6. ბიბლიოგრაფია.....

1. შესავალი

საქართველო, აღმოსავლეთ ევროპის მრავალი სხვა ქვეყნის მსგავსად, ამჟამად იმყოფება ძლიერი სოციალური და პოლიტიკური პოლარიზაციის გავლენის ქვეშ. 2020 წლიდან ეს პროცესი მნიშვნელოვნად გაძლიერდა და ამ ესკალაციის საფუძვლები საქართველოს რთულ გეოპოლიტიკურ მდგომარეობაში უნდა ვეძებოდეთ. სწრაფი ეკონომიკური განვითარების საჭიროებამ და სუვერენიტეტისა და გაძლიერებული უსაფრთხოების გარანტიების ძიებამ — რასაც საფრთხეს უქმნის რუსეთის ფედერაციის აგრესიული პოლიტიკა — საქართველოს მოქალაქეებში გააჩინა ფართო იმედი, რომ მათი ქვეყანა შეუერთდებოდა ევროკავშირს. საქართველოს მთავრობა 2020 წლიდან ამზადებდა ნიადაგს ამ მიზნის რეალობად ქცევისთვის. თუმცა, გაურკვეველი მიზეზების გამო, 2024 წელს მოხდა შესამჩნევი ცვლილება პრემიერ-მინისტრ ირაკლი ღარიბაშვილის ხელმძღვანელობით მოქმედი მთავრობის პოლიტიკაში, რომელმაც დაიწყო სულ უფრო მკაფიო ანტიევროპული და პრორუსული რიტორიკის გამოყენება.

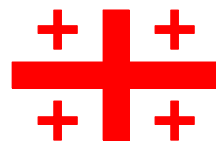
შედეგად, ურთიერთობები საქართველოს მთავრობასა და ევროკავშირს შორის მნიშვნელოვნად გაუარესდა და ევროპულ თანამეგობრობაში საქართველოს ოფიციალური გაწევრიანების პერსპექტივა კიდევ უფრო დაშორდა. ამ პროცესზე დაკვირვებისას ქართული საზოგადოება გაიყო ახლად წარმოქმნილი პოლიტიკური ხედვის მომხრეებად და მოწინააღმდეგეებად. სამოქალაქო ინიციატივის ფარგლებში და პოლიტიკური ოპოზიციის აქტიური ჩართულობით, მოეწყო მასობრივი პროტესტები და დემონსტრაციები პროევროპული პოლიტიკის გაგრძელების მხარდასაჭერად (რომელიც ამ ანგარიშის წერის დროსაც გრძელდება), რასაც თან ახლდა მოთხოვნები მოქმედი მთავრობის გადადგომის შესახებ, რომელიც კორუფციასა და საარჩევნო თაღლითობაშია დადანაშაულებული. ჩანს, თუმცა, რომ ამ სამოქალაქო ქმედებებს ჯერჯერობით არ გამოუღია სასურველი შედეგები და ოფიციალურად ექვემდებარება ძლიერ კრიტიკას თავად მთავრობის, პროსამთავრობო მედიისა და ქართული საზოგადოების იმ ნაწილის მხრიდან, რომელიც მხარს უჭერს მოქმედ ხელისუფლებას. ზემოხსენებული პროევროპული განწყობების გამოხატვა და გადადგომის მოთხოვნები პროსამთავრობო რიტორიკაში წარმოჩენილია როგორც ქართული საზოგადოების უმრავლესობისთვის არარეპრეზენტატული ქმედება და არაერთხელ გამოიწვია დემონსტრანტების დაკავება. საქართველოში არსებული სოციალური და პოლიტიკური ვითარება, შესაბამისად, დინამიკური და მრავალმხრივია. პოლიტიკური ბრძოლა პროსამთავრობო და ანტისამთავრობო ძალებს შორის ხელს უწყობს სოციალური დაყოფის შექმნასა და გაღრმავებას, რაც ახდენს საქართველოს შემდგომი განვითარების დესტაბილიზაციას და გაურკვეველს ხდის ნებისმიერ პროგნოზს ქართული საზოგადოების მომავალთან დაკავშირებით.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების
პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

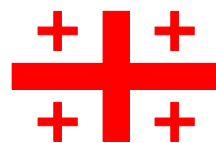
2. მეთოდოლოგია

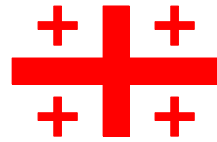
საქართველოში მიმდინარე მოვლენების საპასუხოდ, პოლონურმა კვლევითმა ჯგუფმა პროფესორ პიოტრ სულას ხელმძღვანელობით (პროექტის კოორდინატორი) ვროცლავის უნივერსიტეტიდან, ქართულ ჯგუფთან ერთად პროფესორ ბაკურ კვაშილავას ხელმძღვანელობით GIPA-ს უნივერსიტეტიდან, განახორციელეს კვლევითი პროექტი, რომლის მიზანი იყო ევროკავშირთან დაკავშირებით საქართველოს მოქალაქეების მოსაზრებებისა და მოტივაციის იდენტიფიცირება. დამატებითი სადიაგნოსტიკო მოდულები შეიქმნა კონტექსტის უზრუნველსაყოფად ქართველი მოქალაქეების მოსაზრებებისა და მოტივაციების უკეთ გასაგებად, რაც ფოკუსირებული იყო სოციალურ კაპიტალზე (Putnam 1993, 2000; Fukuyama 1995, 1999; Woolcock & Sweetser 2002), კლიენტელიზმზე (Katz & Crotty 2005), აფექტურ პოლარიზაციაზე (Tworzecki 2019; Röllicke 2023), ნაციონალიზმზე (Agerval et al. 2017) და ძირითად დემოგრაფიულ მონაცემებზე (სქესი).

საქართველოს მოქალაქეების მოსაზრებების დიაგნოსტიკის ინსპირაცია აღებული იყო ევროკომისიის მიერ შემოთავაზებული და ევრობარომეტრის მიერ ოპერაციონალიზებული ინსტრუმენტებიდან და დამოკიდებულების მოდელებიდან. საქართველოს მოქალაქეების მოსაზრებები და მოტივაციები შესწავლილ იქნა სადიაგნოსტიკო გამოკითხვის მეთოდებისა და ინტერვიუების გამოყენებით. CAPI კითხვარის ფორმით სადიაგნოსტიკო გამოკითხვის გამოყენებით და წარმომადგენლობითი შემთხვევითი კვოტური შერჩევის (N=1100) მეშვეობით, რომელიც ეფუძნებოდა ევრობარომეტრის მიერ გამოყენებულ შერჩევებს, შესაძლებელი გახდა ზოგადი სტატისტიკური ტენდენციების საიმედოდ დაფიქსირება, რაც პირველ რიგში მიუთითებს იმაზე, არიან თუ არა ქართველები განწყობილნი ევროკავშირის მიმართ ზოგადად პოზიტიურად თუ ნეგატიურად. გამოკითხვაში შეგროვებული დამატებითი საინფორმაციო კომპონენტების წყალობით, ასევე შესაძლებელი გახდა დაკვირვება იმაზე, თუ როგორ იცვლება ეს ზოგადი ტენდენციები მნიშვნელოვანი სოციალური, პოლიტიკური და იდეოლოგიური ფაქტორების მიხედვით. ინტერვიუს მეთოდმა, რომელიც ჩატარდა ინდივიდუალური სიღრმისეული ნარატიული ინტერვიუების საშუალებით, უზრუნველყო რესპონდენტთა პირადი პერსპექტივების გაცნობა არა მხოლოდ ევროკავშირზე, არამედ მოქმედი საქართველოს მთავრობის დეკლარირებული მომხრეებისა და მოწინააღმდეგეების შეხედულებების შესწავლის გზით. ეს ანგარიში ფოკუსირებულია ექსკლუზიურად სადიაგნოსტიკო გამოკითხვის შედეგების წარმოდგენაზე.

დაგეგმილი კვლევითი აქტივობები სრულად დაფინანსდა პოლონეთის აკადემიური გაცვლის ეროვნული სააგენტოს (NAWA) მიერ ე.წ. ინტერვენციული გრანტის ფარგლებში. (BPN/GIN/2024/1/00054/DEC/1).

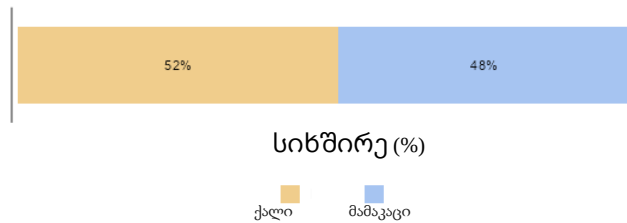
3. კვლევის შერჩევა

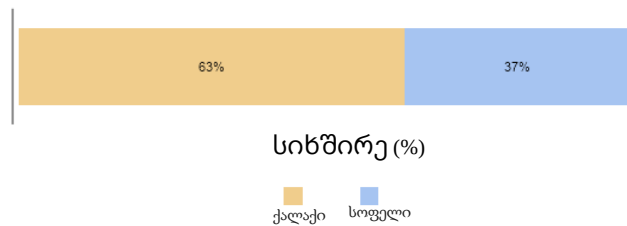
სადიაგნოსტიკო გამოკითხვა ჩატარდა 1,100 ზრდასრულ საქართველოს მოქალაქეზე, რომლებიც დიფერენცირებულნი იყვნენ ასაკის მიხედვით. რესპონდენტთა შორის იყო 52% ქალი და 48% მამაკაცი. მონაწილეთა ოდნავ მაღალი წილი (63%) იყო ქალაქის მცხოვრები. შერჩევაში ჭარბობდნენ ყველაზე დაბალი შემოსავლის მქონე პირები (46%) და საშუალო განათლების (10-12 კლასი) მქონე პირები (46%). შერჩევა მრავალფეროვანი იყო რეგიონული წარმომადგენლობის თვალსაზრისით, სადაც რესპონდენტები თბილისიდან შეადგენდნენ ყველაზე დიდ ჯგუფს (31%).

სქესი

D1. Gender

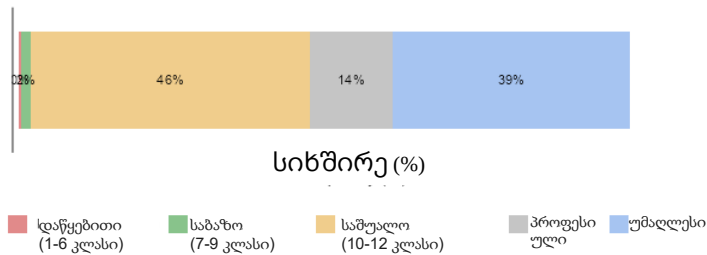

საცხოვრებელი ადგილი

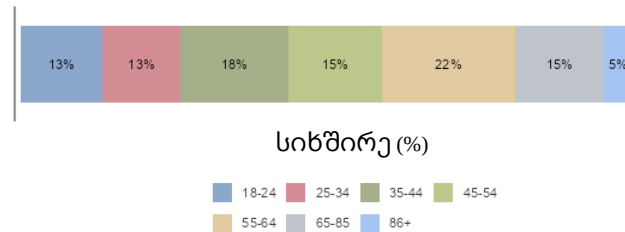
განათლება (მიღებული დიპლომი)

D5. Education (obtained diploma)

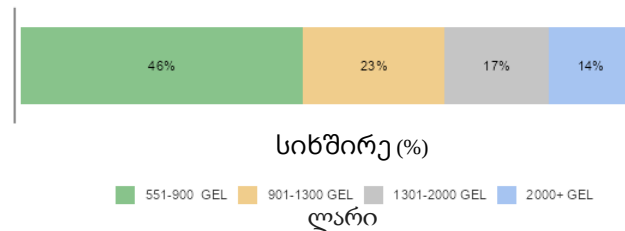
ასაკი

D2. Age

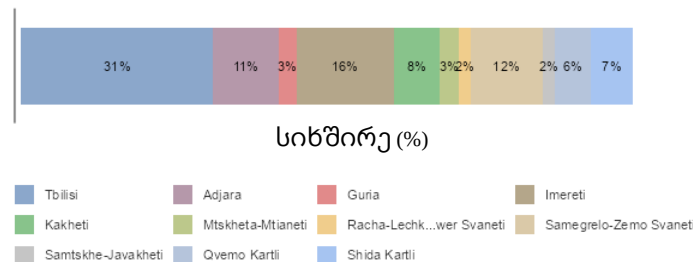
შემოსავალი (თვეში, გადასახადების გარეშე)

D4. Salary (per month, excluding taxes)

რეგიონი

Region

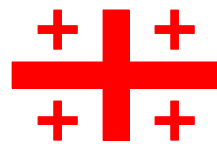
თბილისი (31%), იმერეთი (15%), ქვემო ქართლი (12%), აჭარა (11%), კახეთი (11%), სამეგრელო-ზემო სვანეთი (8%), შიდა ქართლი (5%), გურია (3%), სამცხე-ჯავახეთი (3%), მცხეთა-მთიანეთი (1%)

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

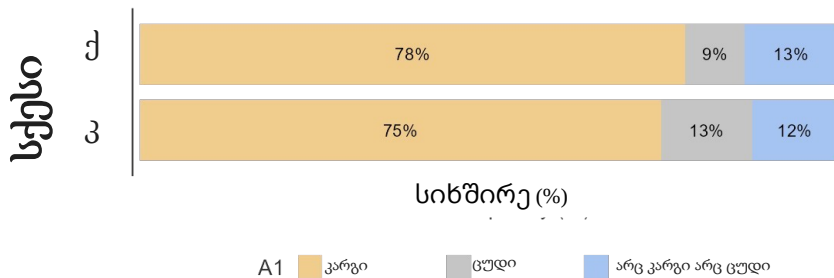

4.1.1 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი I

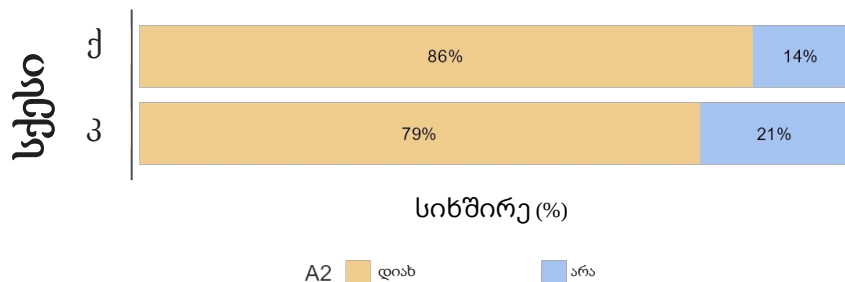

ქვემოთ მოცემულ შედეგებზე დაყრდნობით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქართველების აბსოლუტურ უმრავლესობას სჯერა, რომ მათი ქვეყანა სარგებლობს ევროკავშირთან თანამშრომლობით და რომ ევროკავშირის წევრობა იქნებოდა რაღაც პოზიტიური და სასარგებლო საქართველოსთვის.

ზოგადად რომ ვთქვათ, როგორ ფიქრობთ, საქართველოს მომავალი წევრობა ევროკავშირში იქნებოდა...?

ყველაფრის გათვალისწინებით, იტყოდით თუ არა, რომ ზოგადად საქართველო სარგებლობს თუ არა ევროკავშირთან თანამშრომლობით?

ყველაფრის გათვალისწინებით, იტყოდით თუ არა, რომ ზოგადად საქართველო მიიღებდა თუ არა უპირატესობებს ევროკავშირთან თანამშრომლობით?

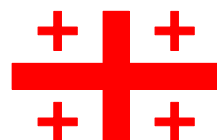
ქართველების აშკარა უმრავლესობა (77%) მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში მომავალი წევრობა დადებითი მოვლენა იქნება.

ქართველების აშკარა უმრავლესობა (83%) მიიჩნევს, რომ საქართველო ევროკავშირთან თანამშრომლობით სარგებელს იღებს.

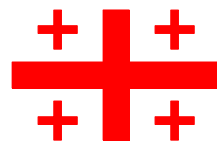
ქართველების აშკარა უმრავლესობა (84%) მიიჩნევს, რომ საქართველო ევროკავშირთან თანამშრომლობით ისარგებლებდა.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

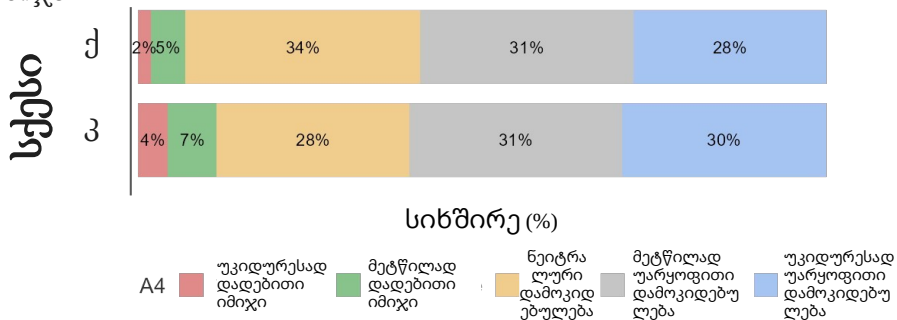

4.1.2 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი II

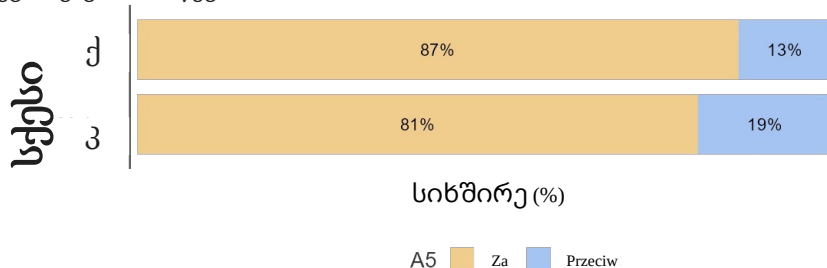
ქვემოთ მოცემულ შედეგებზე დაყრდნობით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ევროკავშირის იმიჯი ზოგადად პოზიტიურია ქართველების უმეტესობის თვალში. რაც შეეხება საქართველოს პოტენციურ წევრობას ევროკავშირში, ქართველების აშკარა უმრავლესობა მხარს უჭერს გაწევრიანებას და რეფერენდუმის შემთხვევაში ხმას მისცემდა „მომხრედ“.

ზოგადად, ევროკავშირი თქვენში აღძრავს ძალიან პოზიტიურ, მეტწილად პოზიტიურ, ნეიტრალურ, მეტწილად ნეგატიურ თუ ძალიან ნეგატიურ იმიჯს?

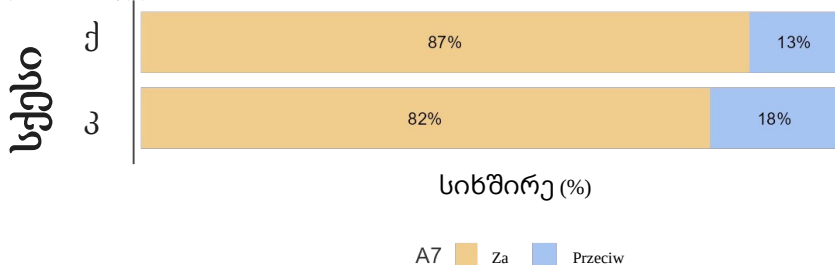
ქართველების უმრავლესობა (60%) მიიჩნევს, რომ ევროკავშირის ზოგადად დადებითი იმიჯი აქვს.

ხარო თუ არა მომხრე ან წინააღმდეგი, რომ საქართველო გახდეს ევროკავშირის წევრი?

საქართველოს მოსახლეობის აშკარა უმრავლესობა (84%) მხარს უჭერს მათი ქვეყნის ევროკავშირში გაწევრიანებას.

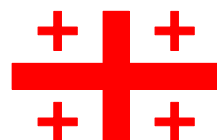
საქართველო ევროკავშირში შესვლის თაობაზე საჯარო კენჭისყრა (რეფერენდუმი) რომ ტარდებოდეს, თქვენ ხმას მისცემდით მომხრედ თუ წინააღმდეგ?

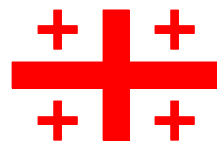
საქართველოს მოსახლეობის აშკარა უმრავლესობა (84%) მხარს დაუჭერდა საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანებას წევრობის შესახებ რეფერენდუმის ჩატარების შემთხვევაში.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

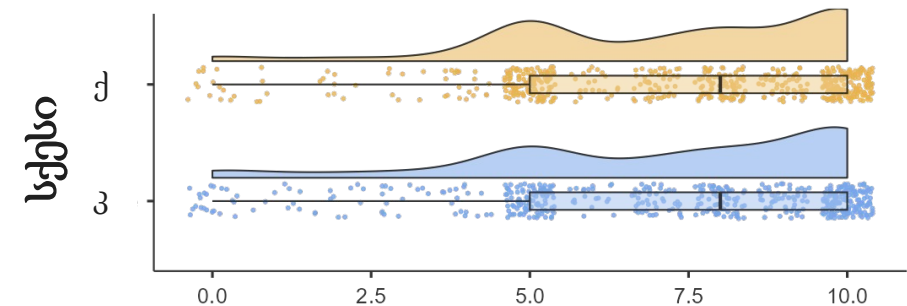
4.1.3 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი III

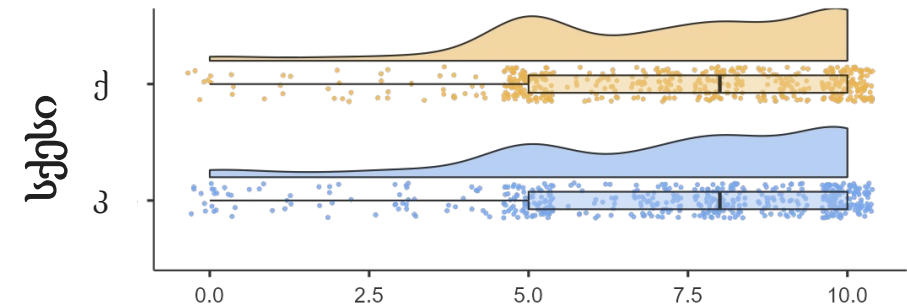
ქვემოთ მოცემულ შედეგებზე დაყრდნობით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქართველების აზრით, ევროკავშირი პოზიტიურ როლს ასრულებს მსოფლიო მშვიდობის შენარჩუნებაში, ტერორიზმთან ბრძოლასა და გლობალური ეკონომიკის გაძლიერებაში.

თქვენი შეფასებით, ევროკავშირი ასრულებს დადებით, უარყოფით თუ არც დადებით და არც უარყოფით როლს შემდეგ სფეროში...

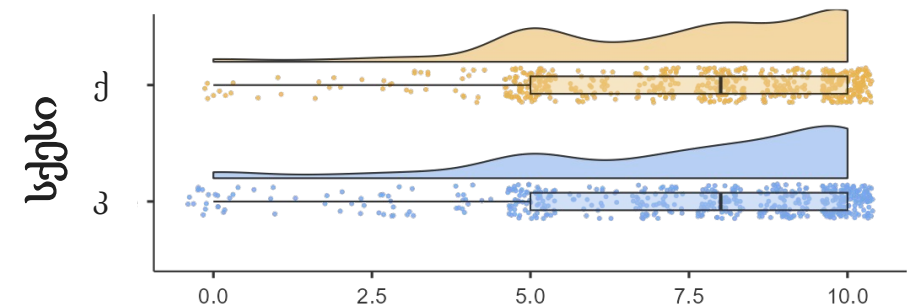
მშვიდობა მსოფლიოში

ტერორიზმთან ბრძოლა

მსოფლიო ეკონომიკის ზრდა

ქართველების უმრავლესობა დადებითად აფასებს ევროკავშირის როლს მსოფლიო მშვიდობის შენარჩუნებაში.

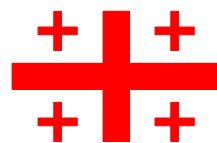
საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა დადებითად აფასებს ევროკავშირის როლს ტერორიზმთან ბრძოლაში

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა დადებითად აფასებს ევროკავშირის როლს გლობალური ეკონომიკის გაძლიერებაში.

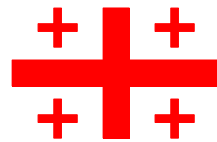
უარყოფითი ნეიტრალური დადებითი

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

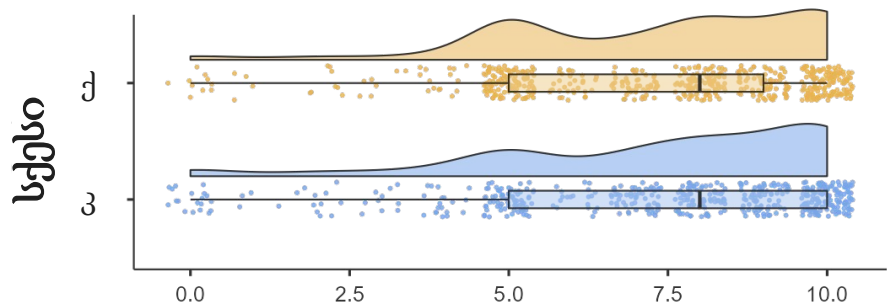
4.1.4 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი IV

ქვემოთ მოცემულ შედეგებზე დაყრდნობით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქართველების მოსაზრებით, ევროკავშირი პოზიტიურ როლს ასრულებს გლობალურ სიღარიბესთან ბრძოლასა და გარემოს დაცვაში.

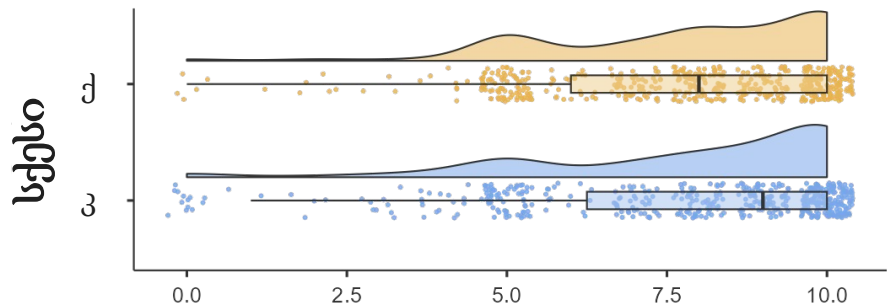
თქვენი შეფასებით, ევროკავშირი ასრულებს დადებით, უარყოფით თუ არც დადებით და არც უარყოფით როლს შემდეგ სფეროში...

სიღარიბესთან ბრძოლა მსოფლიოში

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა დადებითად აფასებს ევროკავშირის როლს გლობალურ სიღარიბესთან ბრძოლაში.

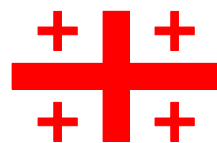
გარემოს დაცვა

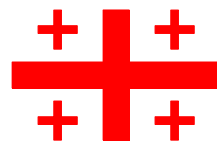
საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა დადებითად აფასებს ევროკავშირის როლს გარემოს დაცვაში.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

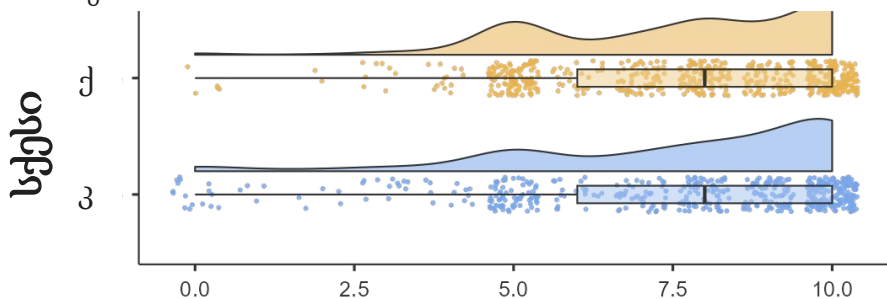
4.1.5 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი V

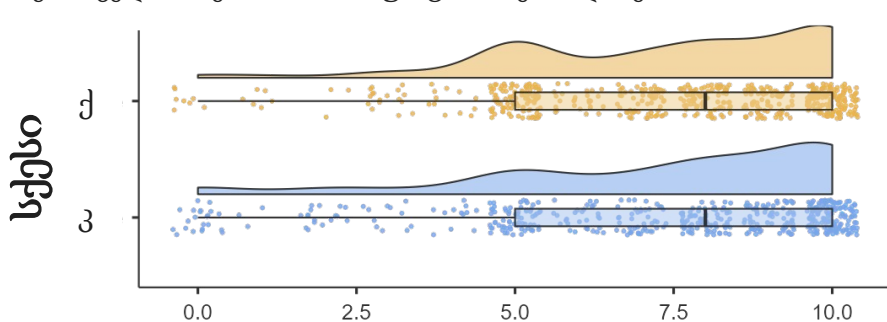
ქვემოთ მოცემულ შედეგებზე დაყრდნობით, შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქართველების აზრით, საქართველოს გაწევრიანება ევროკავშირში გააუმჯობესებს მათ ცხოვრების საშუალო დონეს, საერთაშორისო უსაფრთხოების დონეს და ქართული დემოკრატიის ხარისხს.

თქვენი შეფასებით, ევროკავშირს ექნებოდა დადებითი, უარყოფითი თუ არც დადებითი და არც უარყოფითი გავლენა...

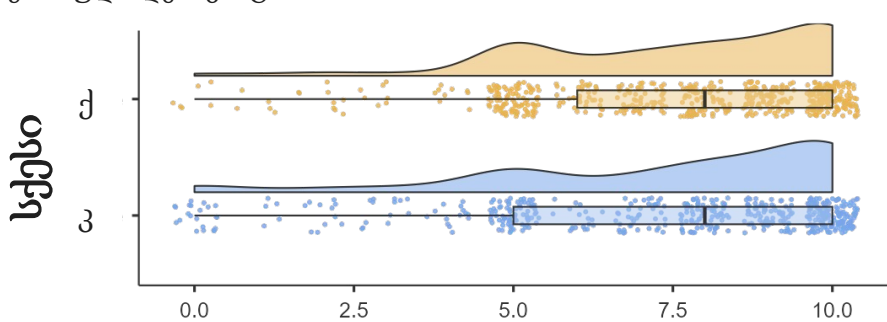
საქართველოს მოქალაქეების უმრავლესობის ცხოვრების საშუალო პირობები

საქართველოს საერთაშორისო უსაფრთხოების დონე

ქართული დემოკრატიის ხარისხი

უარყოფითი ნეიტრალური დადებითი

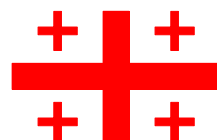
საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება დადებით გავლენას მოახდენს მათი საშუალო ცხოვრების დონის ამაღლებაზე.

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება მათი ქვეყნის საერთაშორისო უსაფრთხოების დონეს გაზრდის.

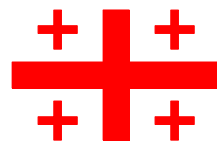
ქართველების უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება გააუმჯობესებს ქართული დემოკრატიის ხარისხს.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

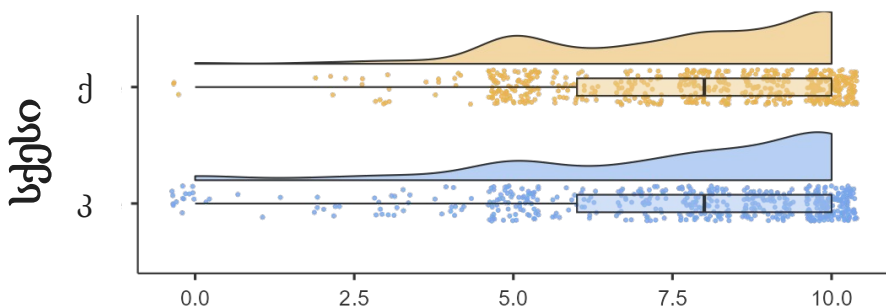
4.1.6 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი VI

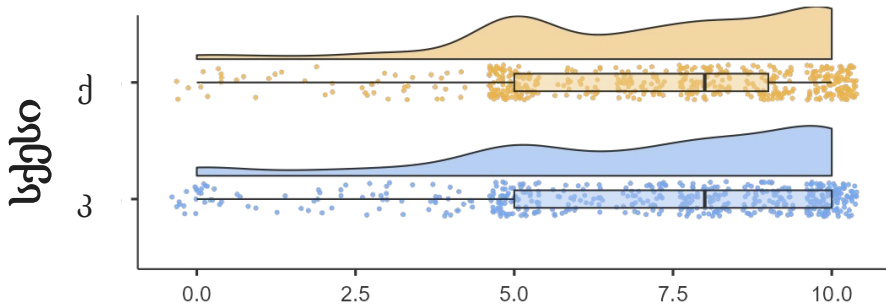
შედეგების მიხედვით, ქართველების აზრით, საქართველოს გაწევრიანებას ევროკავშირში ექნება პოზიტიური გავლენა ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაზე, შიდა პოლიტიკურ საქმეებსა და კულტურულ მრავალფეროვნებაზე.

თქვენი შეფასებით, ევროკავშირს ექნებოდა დადებითი, უარყოფითი თუ არც დადებითი და არც უარყოფითი გავლენა...

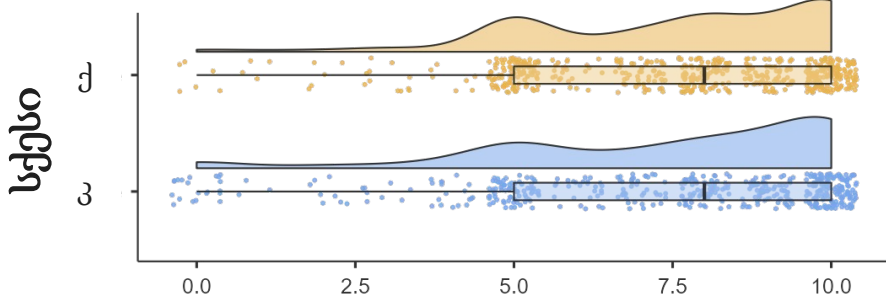
საქართველოს ეკონომიკური განვითარება

შიდა პოლიტიკური საქმეები საქართველოში

კულტურული მრავალფეროვნება საქართველოში

უარყოფითი

ნეიტრალური

დადებითი

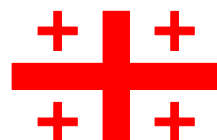
საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება დადებით გავლენას მოახდენს მათი ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაზე.

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება დადებით გავლენას მოახდენს საქართველოს შიდა პოლიტიკაზე.

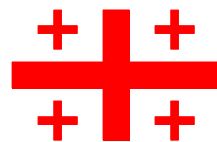
ქართველების უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება დადებით გავლენას მოახდენს კულტურულ მრავალფეროვნებაზე.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

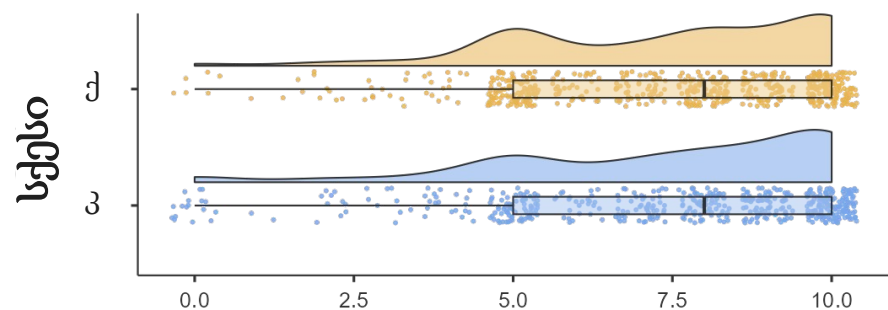
4.1.7 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი VII

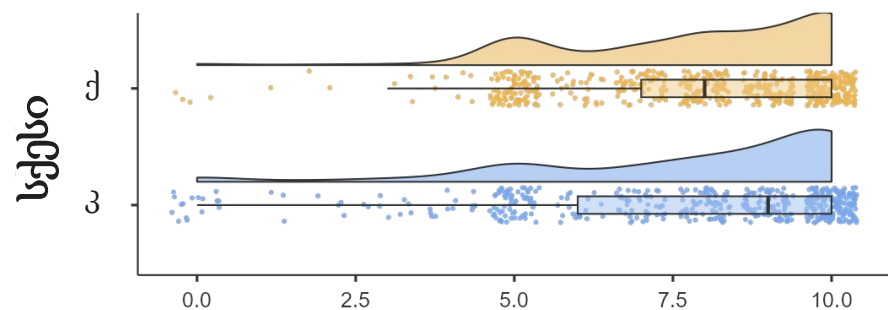
ქართველების აზრით, ევროკავშირში გაწევრიანება შეამცირებს სოციალურ უთანასწორობას მათ საზოგადოებაში, დააჩქარებს ტექნოლოგიურ განვითარებას და აამაღლებს ქვეყნის მდგომარეობას საერთაშორისო ასპარეზზე.

თქვენი შეფასებით, ევროკავშირს ექნებოდა დადებითი, უარყოფითი თუ არც დადებითი და არც უარყოფითი გავლენა...

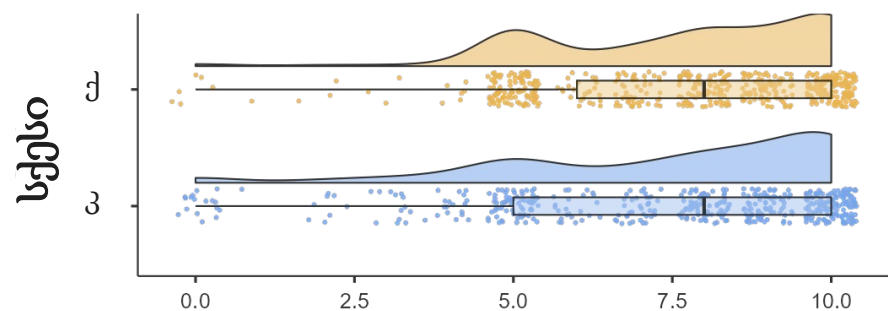
სოციალური უთანასწორობა საქართველოში

ტექნოლოგიური განვითარების დონე საქართველოში

საქართველოს პოზიცია მსოფლიოში

უარყოფითი

ნეიტრალური

დადებითი

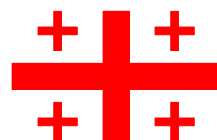
საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება მათ ქვეყანაში სოციალურ უთანასწორობას შეამცირებს

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება დადებით გავლენას მოახდენს მათი ქვეყნის ტექნოლოგიურ განვითარებაზე.

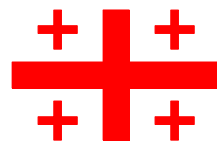
საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება მათი ქვეყნის სტატუსს საერთაშორისო ასპარეზზე გააძლიერებს.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

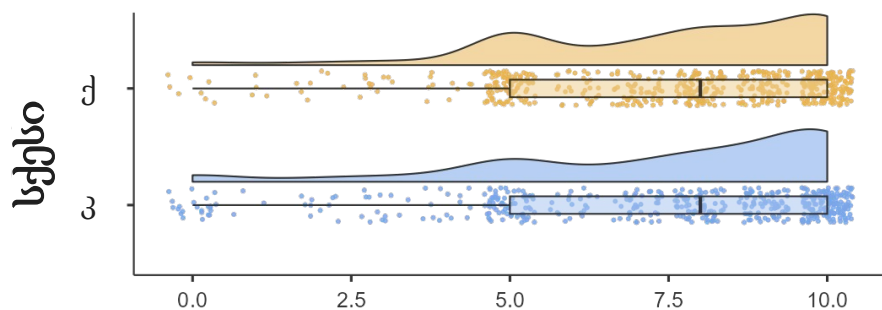
4.1.8 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ – ნაწილი VIII

ქართველების აზრით, ევროკავშირში გაწევრიანება დაიცავს სუვერენიტეტს და გაზრდის მედიისა და პრესის თავისუფლებას მათ ქვეყანაში.

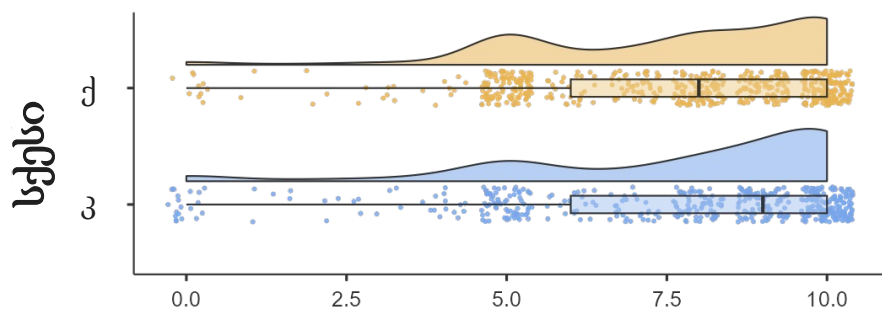
თქვენი შეფასებით, ევროკავშირს ექნებოდა დადებითი, უარყოფითი თუ არც დადებითი და არც უარყოფითი გავლენა...

საქართველოს სუვერენიტეტის დაცვა

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება მათი ქვეყნის სუვერენიტეტს დაიცავს.

მედიის/პრესის თავისუფლება საქართველოში

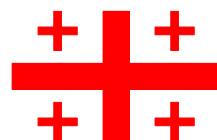

საქართველოს მოსახლეობის უმრავლესობა მიიჩნევს, რომ ევროკავშირში გაწევრიანება გააძლიერებს მედიისა და პრესის თავისუფლებას მათ ქვეყანაში.

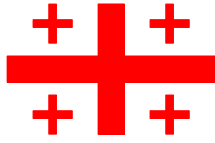
უარყოფითი ნეიტრალური დადებითი

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

4.2 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ ინდივიდუალური სოციალური კაპიტალის პერსპექტივიდან

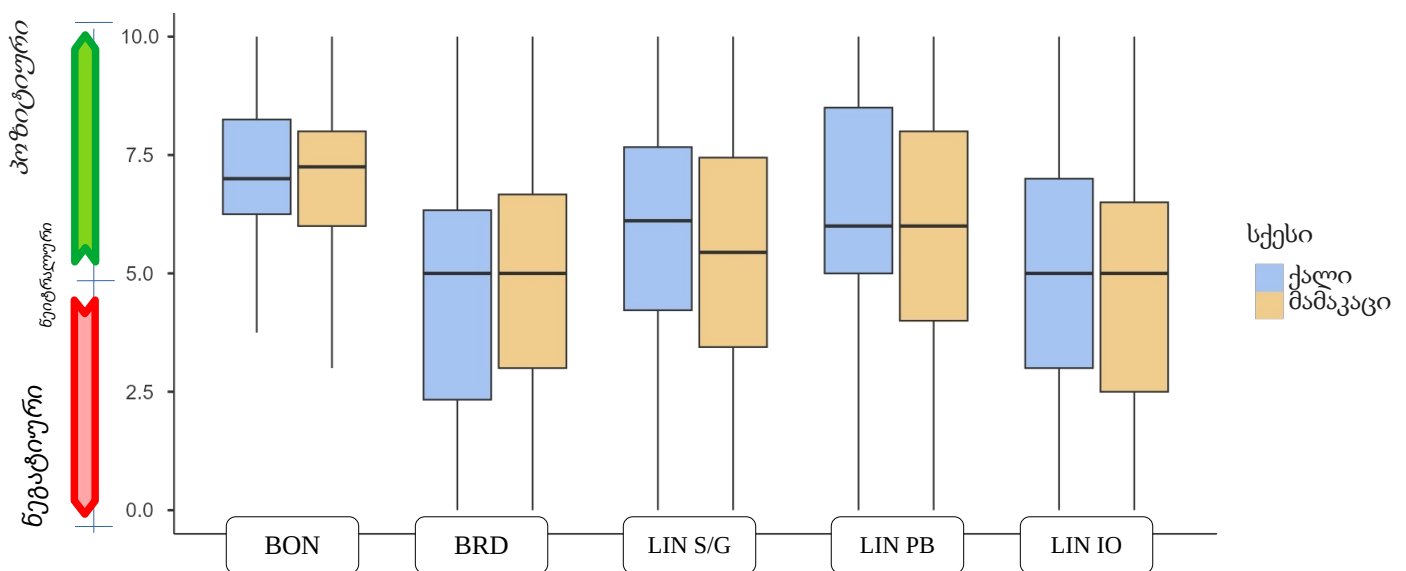

სოციალური კაპიტალი გაგებული იყო, როგორც ნდობის დონე, რომელიც გამოხატულია სამ განზომილებაში: დამაკავშირებელი (bonding – ახლო ოჯახი, ნაცნობები, მეგობრები), გამაერთიანებელი (bridging – სხვები, უცხოები) და მაკავშირებელი (linking – ინსტიტუტები და ორგანიზაციები).

ეს უკანასკნელი შემდგომში დაიყო სამ ქვე-განზომილებად: სახელმწიფო და სამთავრობო ინსტიტუტები და ორგანიზაციები (მართლმსაჯულების სისტემა, პოლიცია, ჯარი, პოლიტიკური პარტიები, საჯარო სამსახურები, სამთავრობო მედია, საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესია, განათლების სისტემა და რეგიონული ადგილობრივი ხელისუფლება), საზოგადოებრივი სარგებლის ორგანიზაციები (კერძო მედია, არასამთავრობო ორგანიზაციები) და საერთაშორისო ორგანიზაციები (ნატო და გაერო).

რესპონდენტებს სთხოვეს შეეფასებინათ თავიანთი ნდობის დონე ყველა შერჩეული სუბიექტის მიმართ სკალაზე 0-დან (ნდობის სრული ნაკლებობა) 10-მდე (სრული ნდობა).⁴ რესპონდენტების მიერ მოცემული შეფასებები აგრეგირებული იქნა თითოეულ განზომილებაში, როგორც არითმეტიკული საშუალო.

საერთო შედეგების დონეზე შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქართველებს აქვთ პოზიტიური დამოკიდებულება მეგობრებისა და ნათესავების მიმართ, ნეიტრალური დამოკიდებულება უცხოების, სახელმწიფო ინსტიტუტებისა და ორგანიზაციების, და საერთაშორისო ორგანიზაციების მიმართ, სქესებს შორის მნიშვნელოვანი განსხვავებების გარეშე.

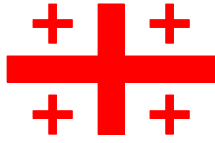
BON – დამაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი; BRD – გამაერთიანებელი სოციალური კაპიტალი; LIN S/G – სახელმწიფო ინსტიტუტებთან და ორგანიზაციებთან მაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი; LIN PB – საზოგადოებრივი სარგებლის ორგანიზაციებთან მაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი; LIN IO – საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი

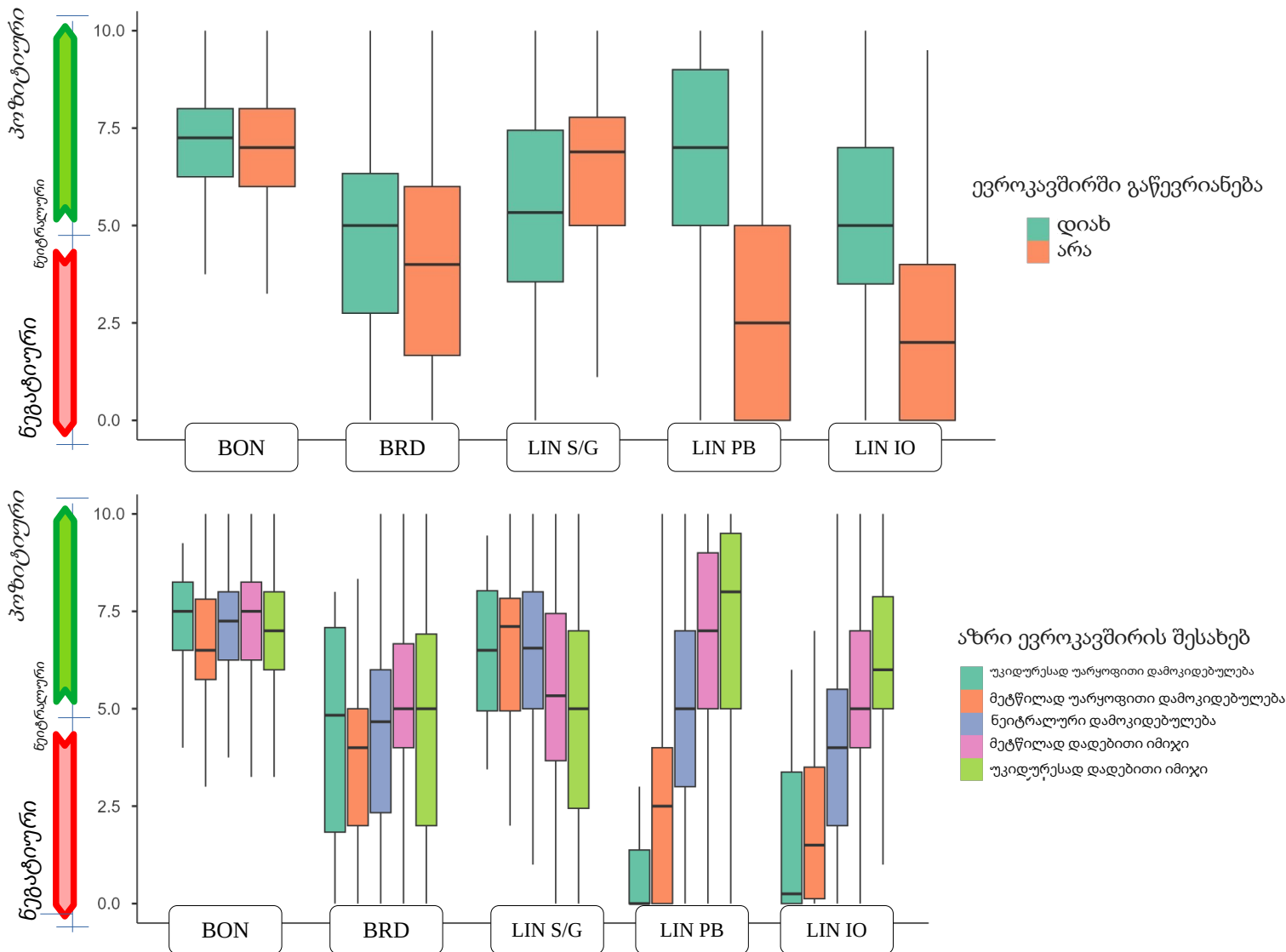
NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

4.2.1 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ ინდივიდუალური სოციალური კაპიტალის პერსპექტივიდან

სოციალური კაპიტალის შედარებითმა ანალიზმა, რომელიც დაფუძნებულია რესპონდენტების დეკლარაციებზე იმის შესახებ, მისცემდნენ თუ არა ხმას მათი ქვეყნის ევროკავშირში გაწევრიანებას და როგორ აფასებენ ევროკავშირის ამჟამინდელ იმიჯს, აჩვენა, რომ ქართველები, რომლებიც წინააღმდეგნი არიან გაწევრიანების და აქვთ ნეგატიური შეხედულება ევროკავშირის იმიჯზე, ზოგადად ავლენენ უფრო დაბალ მაკავშირებელ სოციალურ კაპიტალს საზოგადოებრივი სარგებლის ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მიმართებაში.

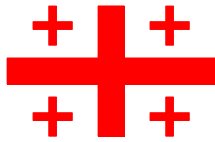
BON – დამაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი; BRD – გამაერთიანებელი სოციალური კაპიტალი; LIN S/G – სახელმწიფო ინსტიტუტებთან და ორგანიზაციებთან მაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი; LIN PB – საზოგადოებრივი სარგებლის ორგანიზაციებთან მაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი; LIN IO – საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მაკავშირებელი სოციალური კაპიტალი

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

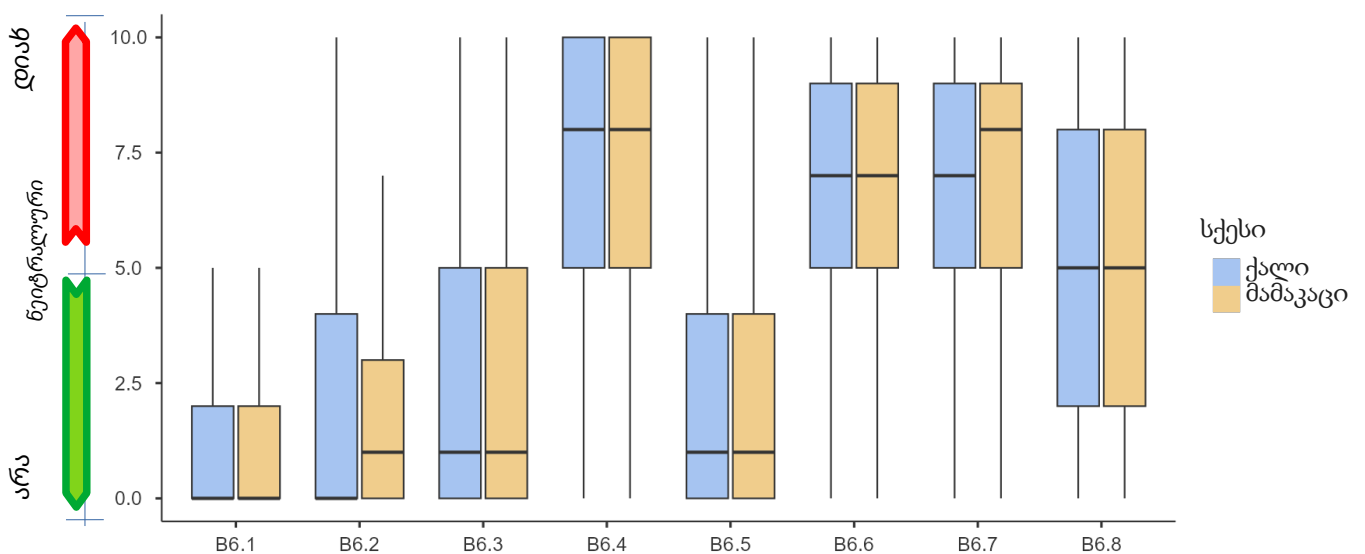
4.3 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ კლიენტელისტური პრაქტიკის მიღების პერსპექტივიდან

კლიენტელისტური პრაქტიკა გაგებული იყო, როგორც მთავრობის ან პოლიტიკური პარტიების მიერ პოტენციური ან რეალური ამომრჩევლების მიმართ განხორციელებული მიზანმიმართული ქმედებები, რომლებიც ხასიათდებოდა ასიმეტრიით, ფავორიტიზმითა და ინსტრუმენტალიზმით.

რესპონდენტებს ჰკითხეს, უნდა აძლევდეს თუ არა მთავრობა ფულს მხოლოდ თავის მომხრეებს (B6.1), უნდა უხსნიდეს თუ არა ის საჯარო ხარჯებს თავის მოქალაქეებს (B6.2), უნდა მოქმედებდნენ თუ არა პოლიტიკური პარტიები მხოლოდ მათი მხარდამჭერების სასარგებლოდ (B6.3), უნდა დაუჭირონ თუ არა მხარი იმ პარტიებს, რომლებიც ასრულებენ საარჩევნო დაპირებებს (B6.4), უნდა შეიკავონ თუ არა თავი იმ მთავრობის კრიტიკისგან, რომელმაც ვერ შეასრულა საარჩევნო დაპირებები (B6.5), არის თუ არა პოლიტიკა ნულოვანი ჯამის თამაში (B6.6), ღირს თუ არა იმ პარტიების მხარდაჭერა, რომლებიც მოქმედებენ რესპონდენტის კონკრეტული ინტერესებიდან გამომდინარე (B6.7) და არის თუ არა ხმის მიცემა ინვესტიცია, რომელიც დაფუძნებულია მოგებისა და ზარალის გათვლაზე (B6.8). რესპონდენტებს სთხოვეს შეეფასებინათ, რამდენად ეთანხმებოდნენ ზემოაღნიშნულ დებულებებს სკალაზე 0-დან (საერთოდ არ ვეთანხმები) 10-მდე (სრულად ვეთანხმები).

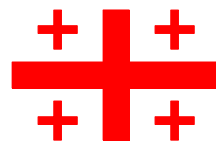
საერთო შედეგებზე დაყრდნობით შეიძლება დავასკვნათ, რომ ქართველებმა გამოავლინეს კეთილგანწყობილი დამოკიდებულება ისეთი პრაქტიკის მიმართ, როგორიცაა იმ პარტიების მხარდაჭერა, რომლებიც ასრულებენ დაპირებებს, პოლიტიკის აღქმა, როგორც ნულოვანი ჯამის თამაში, და იმ პარტიების მხარდაჭერა, რომლებიც მოქმედებენ კონკრეტული პირადი ინტერესების შესაბამისად, ქალებისა და მამაკაცებს შორის მნიშვნელოვანი განსხვავებების გარეშე.

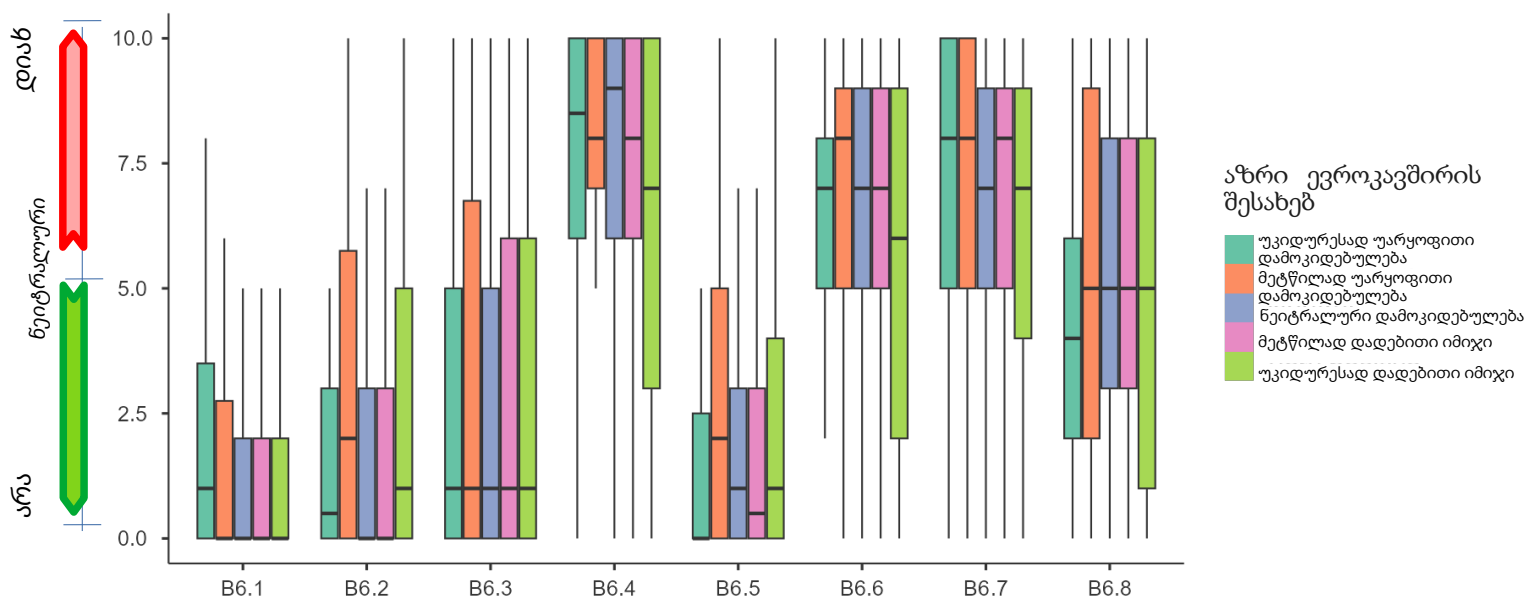
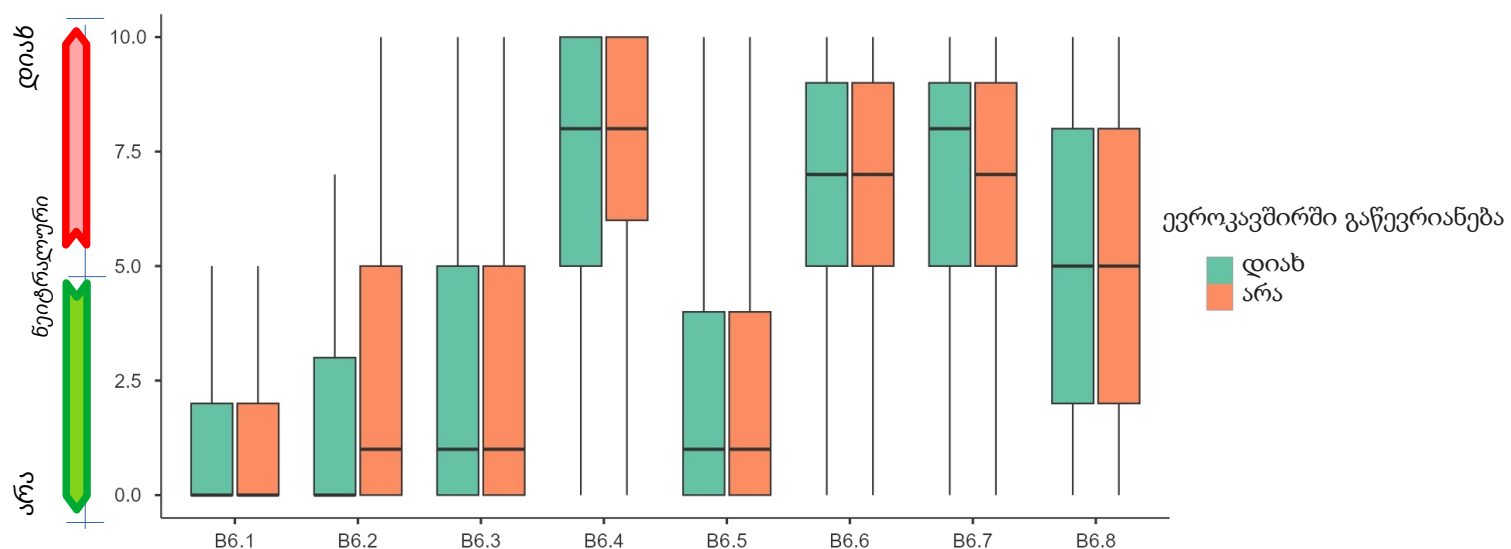
NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

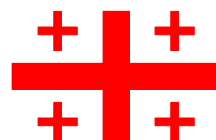
4.3.1 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ კლიენტელისტური პრაქტიკის მიღების პერსპექტივიდან

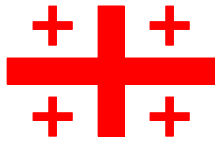
შედარებითმა ანალიზმა, რომელიც ეფუძნება რესპონდენტთა დეკლარაციებს იმის შესახებ, მისცემდნენ თუ არა ხმას მათი ქვეყნის ევროკავშირში გაწევრიანებას და როგორ აფასებენ ევროკავშირის ამჟამინდელ იმიჯს, აჩვენა, რომ ორივე შემთხვევაში არ არსებობს მნიშვნელოვანი ცვალებადობა კლიენტელისტური პრაქტიკის მიღების დონეში.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

4.4 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ აფექტური პოლარიზაციის პერსპექტივიდან

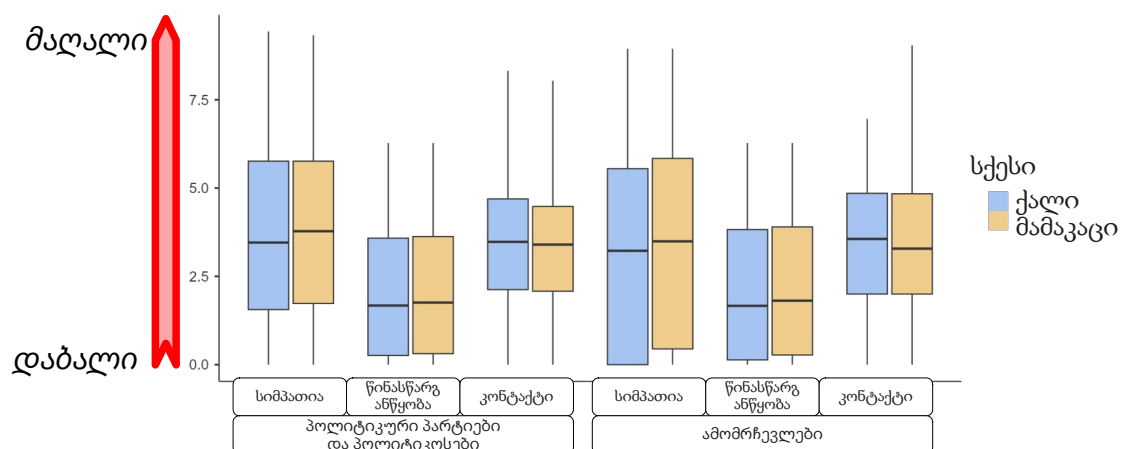
აფექტური პოლარიზაცია განიმარტა (Iyengar, Sood, and Lelkes 2012; Tworzecki 2018; Wagner 2021; Röllicke 2023), როგორც დამოკიდებულება, რომელიც მოიცავს როგორც პოზიტიურ განწყობებს იმ პარტიებისა და ამომრჩევლების მიმართ, რომლებთანაც ინდივიდი ახდენს საკუთარი თავის იდენტიფიცირებას, ისე ნეგატიურ განწყობებს იმ პარტიებისა და ამომრჩევლების მიმართ, რომლებთანაც ინდივიდი არ ახდენს იდენტიფიცირებას.

ეს განწყობები განიცდება სამ დონეზე: სუბიექტურად აღქმული სიმპათია და ანტიპათია მოცემული პარტიისა და მისი ამომრჩევლების მიმართ, ამ პარტიის პოლიტიკოსებისა და მისი ამომრჩევლების პოზიტიური და ნეგატიური სტერეოტიპიზაცია, და ამ პარტიის პოლიტიკოსებთან და მის ამომრჩევლებთან კონტაქტის ძიების ან თავიდან არიდების სურვილი.

რესპონდენტებს სთხოვეს 0-დან 10-მდე სკალაზე შეეფასებინათ, რამდენად მოსწონთ კონკრეტული პოლიტიკური პარტიები და მათი ამომრჩევლები, შეეფასებინათ, რამდენად ავლენენ მოცემული პარტიის პოლიტიკოსები სპეციფიკურ პოზიტიურ და ნეგატიურ თვისებებსა და ქცევებს, და მიეთითებინათ, რამდენად ძლიერად გრძნობენ მოცემული პარტიის პოლიტიკოსებთან და მის ამომრჩევლებთან მიზანმიმართული შეხვედრის ან კონტაქტის აქტიური თავიდან არიდების საჭიროებას.

შეფასებები აგრეგირებული იქნა თითოეულ განზომილებაში გასაშუალოების გზით და გამოიხატა შეწონილი მანძილის სახით (Wagner 2019), რაც ასახავს შეფასებებში ცვალებადობის ხარისხს. რაც უფრო დიდია ცვალებადობა, მით უფრო აფექტურად პოლარიზებული იყო ინდივიდი (0 წარმოადგენს პოლარიზაციის არარსებობას, ხოლო 10 - მაქსიმალურ პოლარიზაციას).

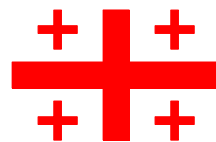
საერთო შედეგებზე დაყრდნობით შეიძლება დავასკვნათ, რომ პოლარიზაციის დონე ქართულ საზოგადოებაში იყო დაბალიდან ზომიერამდე, ყველაზე დიდი პოლარიზაცია შეინიშნებოდა კონკრეტული პარტიების პოლიტიკოსებთან და მათ ამომრჩევლებთან კონტაქტის სფეროში.

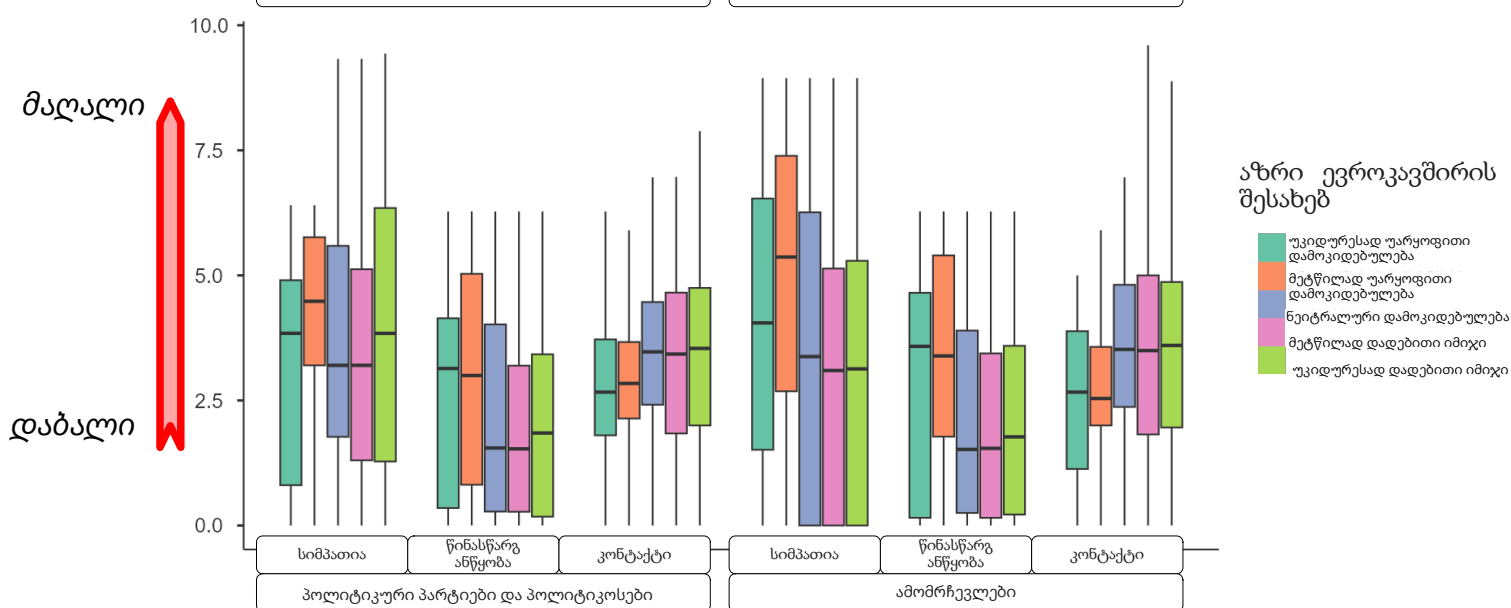
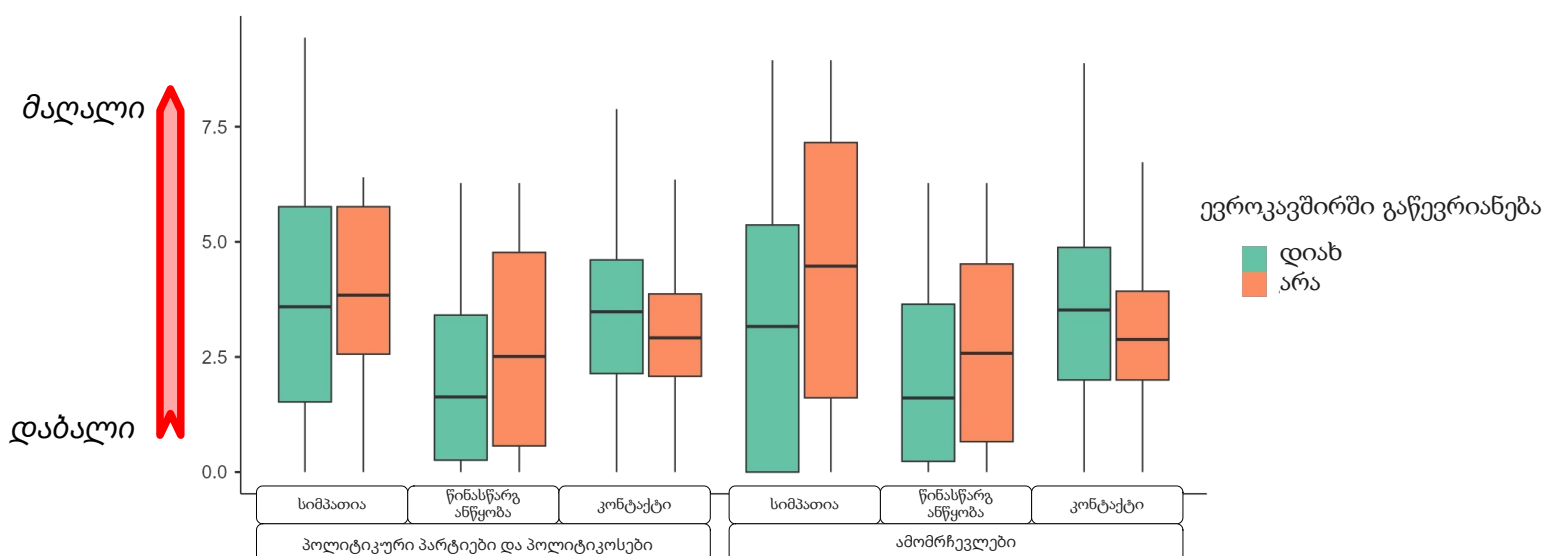
NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

4.4.1 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ აფექტური პოლარიზაციის პერსპექტივიდან

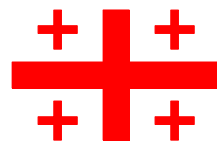
შედარებითმა ანალიზმა, რომელიც ეფუძნება რესპონდენტთა დეკლარაციებს იმის შესახებ, მისცემდნენ თუ არა ხმას მათი ქვეყნის ევროკავშირში გაწევრიანებას და როგორ აფასებენ ევროკავშირის ამჟამინდელ იმიჯს, აჩვენა, რომ ორივე შემთხვევაში არ არის მნიშვნელოვანი ცვალებადობა აქტიურ პოლარიზაციაში. ერთადერთი გამონაკლისი, როგორც ჩანს, არის ამომრჩევლების მიმართ სიმპათიის/ანტიპათიის განზომილება, სადაც ქართველებმა, რომლებიც წინააღმდეგნი არიან გაწევრიანების და აქვთ ნეგატიური შეხედულება ევროკავშირზე, გამოავლინეს მნიშვნელოვნად უფრო ძლიერი აფექტური პოლარიზაცია მათთან შედარებით, ვინც მხარს უჭერს გაწევრიანებას და აქვს პოზიტიური შეხედულება ევროკავშირზე.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

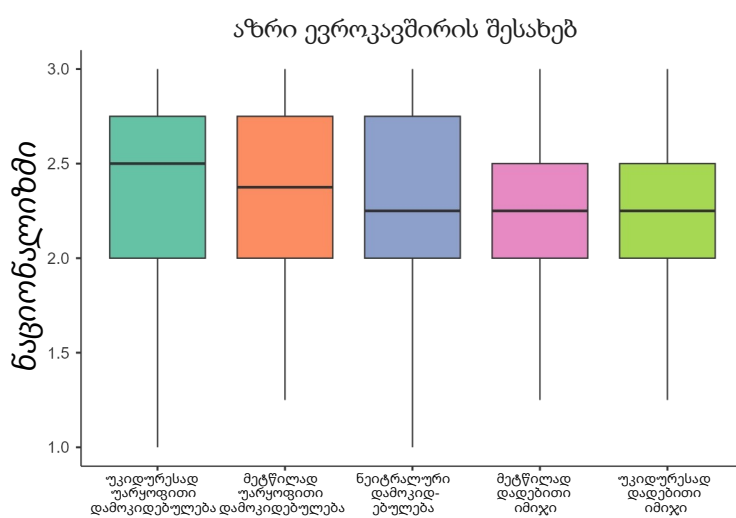
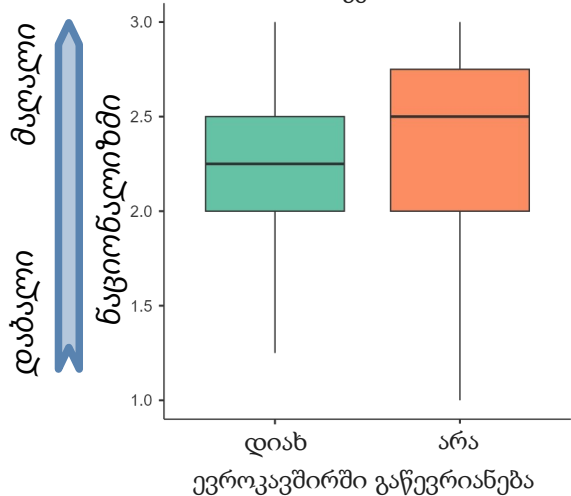
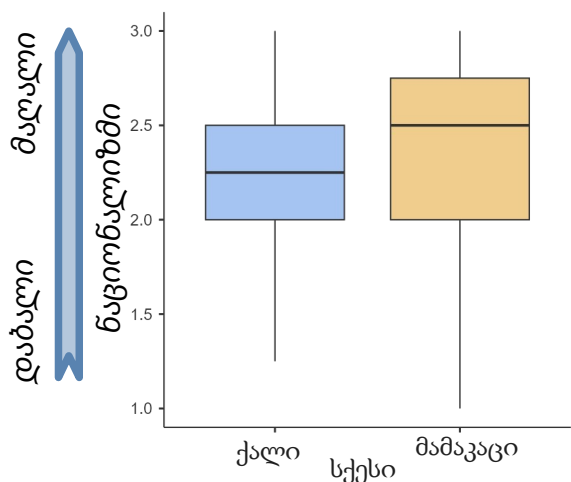
4.5 საქართველოს მოქალაქეების დამოკიდებულება ევროკავშირის მიმართ ნაციონალისტური შეხედულებების პერსპექტივიდან

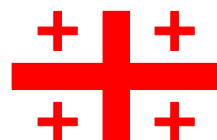
ნაციონალისტური შეხედულებები განიმარტა (Agarwal et al. 2017), როგორც ეროვნული სიამაყის გრძნობა, საკუთარი ქვეყნის განვითარების მიზნების სპეციფიკური პრიორიტეტიზაცია (მილიტარიზაცია/უსაფრთხოება) და ინდივიდის მზადყოფნა იბრძოლოს თავისი ქვეყნისთვის.

შესაბამისად, რესპონდენტებს სთხოვეს შეეფასებინათ, რამდენად ძლიერად გრძნობენ სიამაყეს საქართველოს მოქალაქეობით, რა მიაჩნიათ ქვეყნის განვითარების უპირველეს პრიორიტეტებად, რამდენად ენდობიან სამხედროებს და იქნებოდნენ თუ არა მზად ომში წასასვლელად თავიანთი ქვეყნისთვის.

სკალის შემმუშავებლების მითითებების შესაბამისად, რესპონდენტთა პასუხები გადაკონვერტირდა სკალაზე 1-დან (სუსტი ნაციონალისტური შეხედულებები) 3-მდე (ძლიერი ნაციონალისტური შეხედულებები) და აგრეგირდა ერთ ინდექსში. როგორც საერთო, ისე შედარებითმა შედეგებმა აჩვენა, რომ ქართველები ავლენენ ნაციონალიზმის შედარებით მაღალ დონეს, რომელიც მნიშვნელოვნად არ იცვლება ევროკავშირში გაწევრიანების შესახებ მათი მოსაზრებების ან ევროკავშირის იმიჯის აღქმის მიხედვით.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

5. შეჯამება

დამოკიდებულებების მრავალგანზომილებიანმა ანალიზმა აჩვენა ძალიან პოზიტიური განწყობა ქართველ რესპონდენტებში ევროკავშირის მიმართ. ⁶²ქართულ საზოგადოებას სურს, რომ მათი ქვეყანა გახდეს ევროკავშირის წევრი, სჯერა, რომ წევრობა დადებით გავლენას მოახდენს ცხოვრების ყველა ძირითად სფეროზე და ზოგადად პოზიტიური შეხედულება აქვს ორგანიზაციაზე.

რაც შეეხება სოციალური და იდეოლოგიური ფაქტორების გავლენით ევროკავშირის მიმართ დამოკიდებულებების ცვალებადობას, მნიშვნელოვანი ეფექტები დაფიქსირდა სოციალურ კაპიტალსა და აფექტურ პოლარიზაციასთან მიმართებაში.

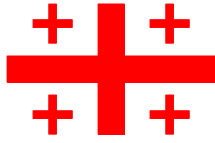
პირები, რომლებიც წინააღმდეგნი არიან საქართველოს ევროკავშირში გაწევრიანების და აქვთ ნეგატიური შეხედულება ევროკავშირზე, ავლენენ უფრო დაბალ მაკავშირებელ სოციალურ კაპიტალს საზოგადოებრივი სარგებლის ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მიმართებაში, და განიცდიან უფრო ძლიერ აფექტურ პოლარიზაციას ამომრჩევლების მიმართ გამოხატული სიმპათიის/ანტიპათიის თვალსაზრისით.

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების
პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

6. ბიბლიოგრაფია

Agarwal, V., Afrin, S., Breunig, R. V., Weldeegzie, S., & Zhang, T. (2017). Nationalism and Economic Openness: The cross-country evidence revisited. <https://openresearch-repository.anu.edu.au/server/api/core/bitstreams/79cd720a-62a0-45f3-ab60-74fae19af757/content>

Fukuyama, F. (1995) *Trust: The Social Virtues and the Creation of Prosperity*. Hamish Hamilton. Londyn.

Fukuyama, F. (1999). *Social Capital and Civil Society*. The Institute of Public Policy George Mason University. <https://www.imf.org/external/pubs/ft/seminar/1999/reforms/fukuyama.htm>

Iyengar, S., Sood, G. & Lelkes, Y. (2012) Affect, Not Ideology: A Social Identity Perspective on Polarization, *Public Opinion Quarterly*, 76(3), 405–431. <https://doi.org/10.1093/poq/nfs038>

Katz, R.S. & Crotty, W. J. (2006) *Handbook of Party Politics*. SAGE.

Putnam, R. D., Leonardi, R., & Nonetti, R. Y. (1993). *Making Democracy Work: Civic Traditions in Modern Italy*. Princeton University Press. <https://doi.org/10.2307/j.ctt7s8r7>

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Touchstone Books/Simon & Schuster. <https://doi.org/10.1145/358916.361990>

Röllicke, L. (2023) Polarisation, Identity and Affect-Conceptualising Affective Polarisation in Multi-Party Systems, *Electoral Studies*, 85: 1-16. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2023.102655>

Tworzecki, H. (2019). *Poland: A Case of Top-Down Polarization*. The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science 681(1): 97-119. <https://doi.org/10.1177/0002716218809322>

Wagner, M. (2021). Affective polarization in multiparty systems. *Electoral studies*, 69, 102199. <https://doi.org/10.1016/j.electstud.2020.102199>

Woolcock, M. & A. T. Sweetser. (2002). *Bright Ideas: Social Capital—The Bonds That Connect*. ADB Review 34(2).

NAWA – აკადემიური გაცვლითი პროგრამების
პოლონეთის ეროვნული სააგენტო

